

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж-2889/2016
02.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Бољевић председника већа, Милице Аксентијевић и Снежане Живковић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа адвокат АБ, против тужене Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Немањина 22-26, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о жалбама тужиоца, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду 15П-712/15 од 27.01.2016. године, у седници већа одржаној дана 02.11.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужиоца као неосноване и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Вишег суда у Београду 15П-712/15 од 27.01.2016. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, није дозвољено објективно преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 18.12.2015. године којим је тражио да се обавезе тужена да му, на име накнаде штете, исплати износ од 25.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од 23.12.2008. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати 200.000,00 евра на име накнаде материјалне штете, са законском затезном каматом почев од 23.12.2008. године до исплате и 264.000,00 динара на име накнаде трошкова поступка са законском затезном каматом од 27.01.2016. године до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова поступка. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове поступка у износу од 192.000,00 динара, са законском затезном каматом од 27.01.2016. године до исплате.

Против одлука садржаних у ставовима првом, другом и четвртном изреке

наведене пресуде и тужилац и његов пуномоћник благовремено су изјавили жалбе из свих разлога предвиђених одредбом члана 360. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге су образложили и жалбене предлоге изнели.

Тужена је одговорила на жалбе тужиоца.

Испитујући првостепену пресуду у смислу члана 372. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.125/04 и 111/09), који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/2011, 49/2013-одлука Уставног суда, 74/2013-одлука Уставног суда, 55/2014), Апелациони суд у Београду је оценио да жалбе тужиоца нису основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се жалбена одлука морала укинути. Супротно наводима жалбе тужиоца, првостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, јер изрека побијане пресуде не противречи разлозима датим у образложењима, како у односу на чињеничне закључке тако и на примењене прописе, па се законитост и правилност првостепене пресуде са сигурношћу може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је поседник к.п. _ површине 4 ара и 76 м² у катастарској општини __. На наведеној парцели је, према копији плана од 02.04.1992. године постојао и објекат димензија 10 x 9 м², спратности П+1. Дана 13.12.2014. године извршена је експертиза куће за становање чији је власник тужилац, спратности ПО+ПР+1, бруто површине 308 м². Тужилац је 2010. године задужен порезом од 36,16 евра на имовину површине 184 м², чија је процењена вредност 55.200,00 евра. Након окончања ратних дејстава 1999. године припадници полиције Министарства унутрашњих послова РС повукли су се са територије Општине Ђаковица закључно са 12.06.1999. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, сматрајући да тужилац није доказао да је претрпео штету, као ни у чему се штета састоји, а такође ни постојање узрочне везе између штетне радње и штете, односно да није доказао да ли је и када његова кућа запаљена и ко је то учинио, као ни да је СС, против кога тужилац иначе није поднео кривичну пријаву, био припадник органа тужене, а због чега је, применом правила о терету доказивања из члана 220. у вези са чл. 223. и 7. ЗПП, одбио тужбени захтев ставом другим изреке побијане пресуде. Осим тога, по оцени првостепеног суда потраживање тужиоца је застарело, јер је тужилац за наводну штету и лице које је штету учинило сазнао, према сопственим наводима, 10.06.1999. године, када је штета и настала, а тужбу у овој парници је поднео 23.12.2008. године, по истеку субјективног и објективног рока (од три, односно пет година) прописаних одредбом члана 376. Закона о облигационим односима – ЗОО, а тужилац није доказао да је штета проузрокована кривичним делом и које лице је одговорно за штету и за које кривично дело, због чега првостепени суд сматра да се не могу применити одредбе члана 377. истог закона, којима су прописани дужи рокови застарелости за накнаду штете (они који су потребни за застарелост кривичног гоњења).

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано на основу изведених доказа које је првостепени суд правилно оценио у смислу члана 8. ЗПП. Наводима жалби тужиоца, у којима нису истицане нове чињенице нити су предложени нови докази у смислу члана 359. став 1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

По оцени Апелационог суда у Београду, правилном применом материјалног права из одредбе члана 376. став 1. и став 2. ЗОО на утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно одлучио када је одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, а за своју одлуку је дао јасне и потпуне разлоге које у свему прихвата другостепени суд.

Наиме, за штету насталу из деликта, одредбама члана 376. ЗОО прописан је трогодишњи субјективни рок застарелости за потраживања накнаде проузроковане штете, везујући тај рок за две околности: за сазнање оштећеног за штету и за лице (штетника) које је штету проузроковало (став 1). Трогодишњи рок застарелости почиње да тече од момента сазнања оштећеног за обе околности. У циљу што боље заштите права оштећеног лица, прописан је објективан (апсолутни) рок за застарелост потраживања накнаде штете из деликта, који почиње да тече, без обзира на сазнање оштећеног за штету и за штетника, од момента када је штета проузрокована и навршава се кад протекне пет година од дана када је штета настала (став 2). У конкретном случају, тужилац је наводно претрпео штету 10. јуна 1999. године, када је за њу и сазнао, а тужбу за накнаду штете поднео је 23.12.2008. године, дакле, по протеку и објективног (петогодишњег) рока застарелости из члана 376. став 2. ЗОО, због чега је тужиоцу престало право да захтева од тужене испуњење обавезе, сходно одредби члана 360. став 1. истог закона, па је тужбени захтев правилно одбијен као неоснован.

Без утицаја су наводи жалбе да је у овој парници требало применити члан 377. ЗОО, односно да потраживање тужиоца није застарело. У ситуацији у којој тужилац није доказао ни да је претрпео штету, односно да је његова кућа запаљена и ко је то учинио, као ни да је Драган Мијовић, против кога тужилац иначе није поднео кривичну пријаву, био припадник органа тужене, што би могло утицати на њену одговорност, под условом да постоји узрочна веза између наводне штетне радње и наводно настале штете, коју тужилац такође није доказао, нема потребе ни позивати се на дужи рок застарелости, који би се могао применити под условом да су испуњени сви напред наведени услови. У складу са тим, без утицаја су жалбени наводи тужиоца којима указује да је пресудом Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију у предмету против Милана Милутиновића и др. утврђено извршење кривичног дела из члана 372. КЗ РС, јер они не могу довести до другачије, за тужиоца повољније одлуке у овој парници.

Имајући у виду да је првостепени суд правилном применом правила о терету доказивања закључио да тужилац није доказао постојање основа и висине штете, без утицаја су наводи жалбе да је првостепени суд требало да дозволи објективно преиначење тужбе, извршено поднеском тужиоца од 18.12.2015. године, којим је тражио да се обавезе тужена да му, на име накнаде штете, исплати износ од 25.000.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 23.12.2008. године до

исплате.

Из наведених разлога, како се ни осталим наводима жалби законитост и правилност побијане пресуде не доводи у сумњу, Апелациони суд у Београду је одбио као неосноване жалбе тужиоца и потврдио првостепену пресуду у ожалбеном делу, као у изреци ове пресуде, применом члана 375. ЗПП.

Потврђено је и решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке побијане пресуде, применом члана 387. тачка 2. ЗПП, јер је донето правилном применом одредаба чл. 149, 150. и 159. ЗПП и 277. ЗОО, и у свему одговара исходу спора и постигнутом успеху странака, при чему су трошкови обрачунати правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Председник већа – судија
Драгана Бољевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић